

PROTOKÓŁ KONTROLI

Starostwa Powiatowego w Sandomierzu, ul. Mickiewicza 34 (kod 27-600), zwanego dalej „Starostwem”, nr statystyczny: 830413739.

Kontrola została przeprowadzona przez Andrzeja Mirkowskiego, głównego specjalistę kontroli państwowej z Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie upoważnienia nr 064670 z dnia 21 kwietnia 2009 r., w okresie od dnia 28 kwietnia 2009 r. do dnia 17 czerwca 2009 r., z przerwą w dniach: 18.05.2009 r. i od 3 do 5.06.2009 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1]

Starostą Sandomierskim od dnia 6 grudnia 2006 r. jest Stanisław Masternak. Wicestarostą Sandomierskim od dnia 6 grudnia 2006 r. jest Mieczysław Sawa. Skarbnikiem Powiatu Sandomierskiego od dnia 1 stycznia 1999 r. jest Barbara Statuch.

[Dowód: akta kontroli str. 2]

Przedmiotem kontroli była ochrona przeciwpowodziowa w powiecie sandomierskim w latach 2007-2008.

Ilekroć w niniejszym protokole użyto określenie:

- **ustawa o NIK** - oznacza to ustawę z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (DzU z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.);
- **ustawa Prawo wodne** – oznacza to ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (DzU z 2005 r. nr 239, poz. 2019 ze zm.);
- **ustawa o samorządzie powiatowym** – oznacza to ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2001 r. nr 142, poz. 1592 ze zm.);
- **ustawa o zarządzaniu kryzysowym** – oznacza to ustawę z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (DzU nr 89, poz. 590);
- **ustawa o stanie klęski żywiołowej** – oznacza to ustawę z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (DzU nr 62, poz. 558 ze zm.);
- **ustawa o finansach publicznych** – oznacza to ustawę z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (DzU nr 249, poz. 2104 ze zm.).

W toku kontroli ustalono, co następuje:

W oświadczeniu z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie: *przeprowadzonych w latach 2007-2008 audytów w zakresie ochrony przeciwpowodziowej (wewnętrznych i zewnętrznych)*, Antoni Kłosowski – Sekretarz Powiatu podał, co następuje:

- w ww. latach nie był prowadzony audyt zewnętrzny, co potwierdzają zapisy w Księżce kontroli Starostwa Powiatowego ani wewnętrzny w zakresie ochrony przeciwpowodziowej;
- dotychczas zatrudniony audytor przeprowadzał kontrole 5% wydatków budżetowych w jednostkach organizacyjnych – zgodnie z planem oraz kontrole doraźne w chwili wystąpienia ryzyka;
- aby wzmocnić możliwość szerszego prowadzenia kontroli wewnętrznych, utworzono za zgodą Rady Powiatu dodatkowe stanowisko ds. kontroli wewnętrznej (konkurs rozstrzygnięto w kwietniu 2009 r.), co stwarza możliwość kontrolowania każdej dziedziny działalności Starostwa Powiatowego, w tym również tematu dotyczącego ochrony przeciwpowodziowej.

[Dowód: akta kontroli str. 3÷8]

Audytor, o którym mowa w ww. oświadczeniu, zatrudniony został w Starostwie od dnia 1 kwietnia 2004 r.

[Dowód: akta kontroli str. 384]

Plan audytu wewnętrznego na rok 2007 zatwierdzony został do realizacji przez Starostę Mieczysława Sawę w dniu 31 października 2006 r. Natomiast zatwierdzenia przedmiotowego planu na rok 2008 dokonał w dniu 31 października 2007 r. Starosta Stanisław Masternak. W wyniku analizy ww. planów stwierdzono, że żaden z nich nie przewidywał objęcia kontrolą zagadnień dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

[Dowód: akta kontroli str. 385÷400]

W wyjaśnieniu z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie: *przyczyn i okoliczności nie uwzględnienia tematyki ochrony przeciwpowodziowej w planie audytu na rok 2008*, Stanisław Masternak – Starosta Sandomierski podał, co następuje:

W mojej i audytora ocenie na etapie sporządzania rocznego planu audytu wewnętrznego nie uznano, aby tematyka ochrony przeciwpowodziowej stanowiła wysokie ryzyko, które należy ująć w rocznym planie audytu

[Dowód: akta kontroli str. 401]

Wystąpienie powodzi na terenie powiatu sandomierskiego (obejmującej teren więcej niż jednej gminy) miało miejsce na przełomie lipca i sierpnia 2001 r. Na podstawie analizy raportu o sytuacji powodziowej w ww. okresie na terenie powiatu sandomierskiego sporządzonego w dniu 31 sierpnia 2001 r. przez Sekretarza Rejonowego Komitetu Przeciwpowodziowego (RKPP) stwierdzono, że:

- powódź była typu opadowego. Wystąpiła ona w wyniku obfitych opadów deszczu w górnym biegu rzeki Wisły. Ponadto ulewa połączona z oberwaniem chmury jaka miała miejsce (w dniu 24 lipca 2001 r.) w górnym biegu rzeki Koprzywianki, spowodowała powódź w miejscowościach leżących w dolinie wzdłuż jej biegu aż do ujścia pod Sandomierzem;
- panujące złe warunki atmosferyczne spowodowały gwałtowny przybór wód rzeki Wisły, aż do rekordowego poziomu 822 cm w dniu 28 lipca 2001 r. Poziom ten utrzymywał się przez okres kilku dni, co całkowicie zahamowało odpływ wód z jej dopływów i było przyczyną wielu zalań i podtopień z rzek dopływowych;
- w wyniku przepływu przez kilka dni ogromnych mas wody nastąpiło przesiąkanie już bardzo rozmiękczonych wałów, a w efekcie przerwanie prawego wału rz. Koprzywianki w Koprzywnicy i lewego w Sośniczanach gm. Koprzywnica oraz Złotej gm. Samborzec. Zaistniała sytuacja nie spowodowała poprawy sytuacji powodziowej na Wiśle i w dniu 29 lipca 2001 r. w Zalesiu Gorzyckim (tuż za Sandomierzem), na terenie chronionym przez powiat tarnobrzeski, nastąpiło przerwanie prawego wału rz. Wisły.

W zakresie przebiegu akcji przeciwpowodziowej podano w powyższym raporcie m.in., że:

- RKPp już od pierwszego dnia zagrożenia (24 lipca 2001 r.) prowadził intensywne działania wprowadzając we wszystkich zagrożonych gminach stan pogotowia, a następnie alarmu powodziowego z zaleceniem całodobowych dyżurów i prowadzenia obserwacji zachowania się wód, celem natychmiastowego usuwania jakichkolwiek zagrożeń. Przekształcony RKPp w Sztab Kryzysowy podejmował takie ważne decyzje jak: przygotowanie do ewakuacji zagrożonej ludności i mienia, przygotowanie dodatkowych miejsc w szpitalu na wypadek ewentualnego przyjęcia osób poszkodowanych oraz ściąganie dodatkowych ilości worków, transportu, a także sił ratowniczych;
- ze względu na katastrofalną sytuację, od dnia 28 lipca 2001 r. kierownictwo Sztabu Kryzysowego w Sandomierzu objął Komendant Główny PSP – Szef Obrony Cywilnej Kraju, przejmując tym samym kierownictwo w zakresie akcji ratowniczej;
- podejmowane decyzje dotyczyły głównie obrony najsłabszych odcinków wałów. W akcji ratowniczej przy zaangażowaniu bardzo dużej ilości ciężkiego sprzętu ratowniczego i zużyciu około 380 tys. worków, uczestniczyło blisko 3 tys.

przedstawicieli służb mundurowych (strażaków, żołnierzy i policjantów) oraz 5 tys. mieszkańców zagrożonych miejscowości.

Z treści przedmiotowego raportu wynika ponadto, że mocną stroną akcji ratowniczej była bardzo dobra współpraca wszystkich służb ratowniczych z władzami samorządowymi i społeczeństwem, dzięki czemu możliwe było zminimalizowanie powstałych strat i szkód powodziowych. Natomiast słabą stroną, mimo wykonania ogromnej pracy zabezpieczającej, były straty powstałe w wyniku zalań i podtopień, które wynikały głównie ze złego stanu technicznego wałów pochodzących z lat międzywojennych.

W podsumowaniu raportu podano m.in., że po inwentaryzacji wszystkich uszkodzeń obiektów hydrotechnicznych, przygotowane zostaną dokumenty do ich odbudowy (przy uwzględnieniu posiadanych możliwości finansowych).

[Dowód: akta kontroli str. 9+18]

1. Plan operacyjny ochrony przed powodzią

Plan operacyjny ochrony przed powodzią dla powiatu sandomierskiego, opracowany został w październiku 2003 r. przez Zespół Usług Projektowych w Tarnobrzegu. Było to wynikiem realizacji umowy zawartej w dniu 25 kwietnia 2003 r. z ww. wykonawcą przez Zarząd Powiatu w Sandomierzu, po wyborze w dniu 17 kwietnia 2003 r. oferty ww. firmy (z ogółem 3 ofert) ze względu na zaproponowanie najniższej ceny za opracowanie przedmiotowej dokumentacji, tj. wynoszącej 9.500 zł (brutto). Na ww. plan składały się następujące elementy:

a) *ocena zagrożenia powodziowego na terenie powiatu sandomierskiego*. W ramach tego elementu planu podano m.in., że:

- powiat sandomierski graniczy z rz. Wisłą na odcinku długości 56 km oraz z lewym wałem przeciwpowodziowym rzeki Trześniówki na długości 4,3 km. Wisła na ww. długości posiada obustronne obwałowanie przeciwpowodziowe, w tym na obszarze powiatu o długości ogółem 56,9 km;
- przez teren powiatu przepływają 3 dopływy rz. Wisły, tj.: Koprzywianka, Opatówka i Zawidzianka;
- ogółem na obszarze powiatu znajduje się 97,1 km wałów przeciwpowodziowych, na których istnieją 33 przepusty (śluzy) wałowe oraz 7 przepompowni. Powyższe urządzenia zabezpieczają obszary chronione powiatu przed wodami powodziowymi rz. Wisły, obwałowanych odcinków jej dopływów oraz większych cieków, na których ujściu znajdują się przepompownie. Natomiast nadal występuje zagrożenie lokalnymi

powodziami opadowymi i roztopowymi w dolinach cieków nie obwałowanych oraz wchodzących do rzek poprzez przepusty wałowe;

- potencjalne zagrożenie powodziowe na obszarze powiatu dotyczy głównie sześciu tzw. gmin nadwiślańskich, tj. Łoniów, Koprzywnica, Samborzec, Sandomierz, Dwikozy i Zawichost, których znaczne obszary mogą zostać zatopione w następstwie zniszczenia wałów przeciwpowodziowych wzdłuż rz. Wisły oraz powodzi opadowych. Pozostałe gminy, tj. Wilczyce, Klimontów i Obrazów (na terenie których nie występują obwałowania przeciwpowodziowe), zagrożone są lokalnymi powodziami opadowymi i roztopowymi.

b) **określenie obszarów zalewowych.** W ramach tego elementu planu podano, że nadal są aktualne obszary zalewowe (określone dla wody $Q_{1\%}$), które zostały uprzednio wyznaczone na mapach w skali 1:25000 zawartych w „Operacie przeciwpowodziowym województwa tarnobrzesckiego – Aktualizacja BPWM w Rzeszowie z 1987 r.” oraz w „Operacie przeciwpowodziowym dla Rejonowego Komitetu Przeciwpowodziowego w Sandomierzu”, opracowanym przez ZUP w Tarnobrzegu w 1992 r.

c) **wyliczenie ilości osób i zwierząt do ewakuacji na wypadek powodzi.** W ramach tego elementu planu podano, że dane dotyczące stanu ludności i zwierząt na zasiedlonych terenach zalewowych powiatu sandomierskiego, tj. dla każdej z 6-ciu gmin nadwiślańskich zagrożonych powodzią (Łoniów, Koprzywnica, Samborzec, Sandomierz, Dwikozy i Zawichost) – zostały określone w tabelach załączonych do planu.

d) **aktualizacja danych hydrologicznych dotyczących rzek powiatu sandomierskiego.** W ramach tego elementu planu podano dane hydrologiczne (wraz z zestawieniem stanów ostrzegawczych i alarmowych), opracowane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz w Warszawie.

e) **ocena stanu technicznego urządzeń przeciwpowodziowych.** W ramach tego elementu planu podano m.in., że:

- w następstwie wykonanych robót modernizacyjnych i remontowych na istniejących obwałowaniach rz. Wisły i Koprzywianki, polegających na uszczelnieniu korpusu i podłoża wałów, nastąpiła istotna poprawa stanu technicznego tych urządzeń;
- w pierwszej kolejności przedmiotowe roboty były realizowane na odcinkach wałów, które w czasie ostatnich powodzi w 1997 r. i 2001 r. wykazywały największe zagrożenie z tytułu występujących przesiąków przez korpus i podłoże wałów;

- dla osiągnięcia pełnego zabezpieczenia w tym zakresie, przewiduje się realizację analogicznych robót wg opracowanych aktualnie projektów budowlano-wykonawczych oraz będących w toku sporządzania.

f) *ocena wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych na terenie powiatu sandomierskiego.* W ramach tego elementu planu podano m.in. rozmieszczenie magazynów powodziowych ze sprzętem i materiałami na terenie powiatu sandomierskiego oraz stan i ocenę wyposażenia tych magazynów. Powyższa ocena dotyczyła 2 magazynów należących do Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych – Rejonowy Oddział w Sandomierzu, tj. powiatowego - zlokalizowanego w siedzibie SZMiUW - RO i lokalnego w m. Grabina (Otoka) gm. Łoniów oraz 6 magazynów gminnych (zlokalizowanych w: Zawichoście, Dwikozach, Sandomierzu, Samborcu, Koprzywnicy i Łoniowie). W wyniku tej oceny sformułowane zostały następujące wnioski:

- w odniesieniu do 2 magazynów (powiatowego i lokalnego) – uzupełnienie wyposażenia w zakresie drobnego sprzętu roboczego (łopaty, siekiery, bosaki, piły, kosiarki itp.), sprzętu ratunkowego (koła ratunkowe, kamizelki, liny konopne i linki stalowe) oraz materiałów zabezpieczających (folia, włóknina i sznurek konopny);
- w odniesieniu do 6 magazynów gminnych – uzupełnienie podstawowego sprzętu i niezbędnych materiałów do prowadzenia akcji powodziowych, tj.: worków powodziowych, pochodni, latarek, materiałów roboczych (gwoździe, drut, linki stalowe i konopne), sprzęt roboczy (łopaty, siekiery, piły, kosiarki, bosaki i łomy) oraz materiał zabezpieczający (folia, włóknina i faszyna).

W załączeniu do ww. planu operacyjnego wskazano ponadto:

- powierzchnię obszarów potencjalnie zagrożonych (na obszarze powiatu) w sytuacji zniszczenia wałów przeciwpowodziowych. Powierzchnia tych obszarów dotyczyła głównie 6 gmin nadwiślańskich (Łoniów, Koprzywnica, Samborzec, Sandomierz, Dwikozy i Zawichost) i wynosiła ogółem 12.709 ha, w tym:
 - przy lewym wale rz. Wisły – 11.725 ha;
 - przy prawym wale rz. Wisły – 677 ha;
 - przy lewym wale rz. Koprzywianki – 307 ha.
- stan ludności i zwierząt na zasiedlonych terenach zalewowych w ww. gminach. Liczba osób mieszkających na ww. terenach zalewowych 6 gmin nadwiślańskich ustalona została na poziomie 16.945 osób, co stanowiło 27,4% łącznej liczby osób zamieszkujących na terenie tych gmin, tj. wynoszącej 61.914 osób wg stanu na koniec

2007 r. Stan zwierząt gospodarskich na ww. terenach ustalono na ogólną ilość wynoszącą 29.765 szt.

[Dowód: akta kontroli str. 21÷53, 62÷66 i 425]

Przedmiotowy plan operacyjny nie zawierał harmonogramu działań ewakuacyjnych. Natomiast w posiadaniu Starostwa był dokument planistyczny z roku 2003 pn. „**Zbiorczy Plan Ewakuacji Ludności i Inwentarza Powiatu Sandomierskiego**”, który zatwierdzony został przez Starostę Sandomierskiego – Szefa Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego. W powyższym planie określono cel i zamiar ewakuacji ludności, inwentarza oraz skład i zadania zespołu ds. ewakuacji i pomocy poszkodowanym. W części opisowej planu podano m.in., że:

- na wypadek zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń i potrzeby przeprowadzenia ewakuacji poszczególne urzędy gminne posiadają opracowane swoje plany ewakuacyjne (gminy: Łonów, Koprzywnica, Samborzec, Sandomierz, Dwikozy i Zawichost), które są w przypadkach zaistnienia jakichkolwiek zmian systematycznie aktualizowane;
- Powiatowy Plan Ewakuacji jest zbiorczym zestawieniem ewakuowanej ludności i inwentarza oraz sił i środków niezbędnych do jej przeprowadzenia z Gminnych Planów Ewakuacji. Dla ww. gmin uznanych za najbardziej zagrożone powodzią załączono do przedmiotowego planu ewakuacji szczegółowe zestawienia, które dotyczyły: ewakuowanej ludności i inwentarza do rejonów czasowego zakwaterowania, sił i środków do ewakuacji z rejonów zagrożonych oraz zabezpieczenia porządkowo-ochronnego prowadzonej ewakuacji.

[Dowód: akta kontroli str. 25÷66]

Zakres przedmiotowy umowy zawartej w dniu 25 kwietnia 2003 r. przez Zarząd Powiatu w Sandomierzu z Zespołem Usług Projektowych w Tarnobrzegu na wykonanie planu operacyjnego ochrony przed powodzią, nie przewidywał przeprowadzenia w tym opracowaniu analizy przyczynowo-skutkowej powodzi, które wystąpiły na terenie powiatu sandomierskiego w poprzednich latach (1997 r. i 2001 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 9÷18 i 21÷24]

Zespół Usług Projektowych w Tarnobrzegu – przy opracowywaniu planu operacyjnego ochrony przed powodzią nie korzystał z planu ochrony przeciwpowodziowej regionu wodnego oraz ze studium ochrony przeciwpowodziowej, tj. z dokumentów które

wg art. 79 ust. 1 i 2 Prawa wodnego sporządza dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

[Dowód: akta kontroli str. 25+53 i 62+66]

W oświadczeniu z dnia 11 maja 2009 r. w sprawie: *planu ochrony przeciwpowodziowej regionu oraz studium ochrony przeciwpowodziowej*, Antoni Kłosowski – Sekretarz Powiatu podał, co następuje:

- *w czasie opracowywania Planu operacyjnego ochrony przed powodzią dla powiatu sandomierskiego, Starostwo Powiatowe w Sandomierzu nie było w posiadaniu dokumentacji planu ochrony przeciwpowodziowej regionu wodnego ani studium ochrony przeciwpowodziowej Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie;*
- *z przeprowadzonej w dniu 11 maja 2009 r. rozmowy telefonicznej z Kierownikiem Ośrodka Koordynacyjno-Informacyjnego Ochrony Przeciwpowodziowej RZGW w Krakowie wynika, że ww. dokumentów dla terenu powiatu sandomierskiego do chwili obecnej jeszcze nie opracowano.*

[Dowód: akta kontroli str. 20]

Plan operacyjny zawierał dokumenty świadczące o korzystaniu przy jego opracowaniu z danych uzyskanych z innych jednostek administracji publicznej i instytucji. Do ww. opracowania załączono m.in.:

- *szczegółowe dane w zakresie stanu ludności i zwierząt na zasiedlonych terenach zalewowych, które uzyskano z ogółem 6 gmin (Sandomierz, Koprzywnica, Zawichost, Dwikozy, Łoniów i Samborzec);*
- *dane hydrologiczne (wraz z zestawieniem stanów ostrzegawczych i alarmowych) – opracowane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie i Warszawie. Powyższe dane dotyczyły:*
 - 1) *rz. Wisły, w profilu wodowskazu: Sandomierz, Zawichost i Dwikozy;*
 - 2) *rz. Koprzywianki, w profilu wodowskazu: Koprzywnica i Klimontów oraz w profilu mostu drogowego (relacji: Sulisławie-Wólka Gierszowska gm. Łoniów);*
 - 3) *rz. Opatówki, w profilu wodowskazu Dwikozy;*
 - 4) *rz. Trześniówki, w profilu ujścia do rz. Wisły;*
 - 5) *rocznego opadu normalnego dla miasta Sandomierza;*
 - 6) *zestawienia stanów ostrzegawczych i alarmowych na ww. rzekach.*

Plan operacyjny ochrony przed powodzią uwzględniał podstawowe urządzenia wodne służące na terenie powiatu sandomierskiego ochronie przeciwpowodziowej, tj. wały, śluzy wałowe i przepompownie wraz z określeniem wykonanych, bądź planowanych do realizacji prac remontowo-modernizacyjnych w ww. zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 25÷53 i 62÷66]

W planie operacyjnym ochrony przed powodzią dla powiatu sandomierskiego, określono cele jakie mają być osiągnięte poprzez jego realizację. Podano w nim mianowicie, że dla uzyskania pełnego zabezpieczenia przeciwpowodziowego na terenie powiatu sandomierskiego, należy:

1. podwyższyć lewy wał cofkowy rz. Trześniówki, który znajduje się na terenie województwa podkarpackiego, a podlega administracji Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach – Rejonowego Oddziału w Sandomierzu (SZMiUW – RO). Potrzebny projekt budowlany stanowi załącznik do zrealizowanego projektu dla prawego wału rz. Wisły – odcinek most drogowy w Sandomierzu – ujście rz. Trześniówki i pozostaje w posiadaniu SZMiUW – RO w Sandomierzu.
2. wybudować przepompownię przy lewym wale rz. Wisły bezpośrednio powyżej ujścia rz. Koprzywianki w Zawisielcu gm. Samborzec.
3. uzupełnić wyposażenie magazynów przeciwpowodziowych zgodnie z zawartą w planie oceną ich wyposażenia, tj.:
 - a) w odniesieniu do 2 magazynów (powiatowego w Sandomierzu i lokalnego w m. Grabina - Otoka gm. Łoniów) – uzupełnienie o wyposażenie w zakresie drobnego sprzętu roboczego (łopaty, siekiery, bosaki, piły, kosiarki itp.), sprzęt ratunkowy (koła ratunkowe, kamizelki, liny konopne i linki stalowe) oraz materiały zabezpieczające (folia, włóknina i sznurek konopny);
 - b) w odniesieniu do 6 magazynów gminnych (zlokalizowanych w: Zawichoście, Dwikozach, Sandomierzu, Samborcu, Koprzywnicy i Łoniowie) – uzupełnienie podstawowego sprzętu i niezbędnych materiałów do prowadzenia akcji powodziowych, tj.: worków powodziowych, pochodni, latarek, materiałów roboczych (gwoździe, drut, linki stalowe i konopne), sprzętu roboczego (łopaty, siekiery, piły, kosiarki, bosaki i łomy) oraz materiału zabezpieczającego (folia, włóknina i faszyna).

4. kontynuować dokonywanie okresowych przeglądów stanu technicznego urządzeń przeciwpowodziowych oraz wykonywanie bieżącej konserwacji i wymaganych remontów.

[Dowód: akta kontroli str. 33 i 52+53]

Starostwo zorganizowało w dniu 30 marca 2004 r. naradę poświęconą bieżącej realizacji zadań obrony cywilnej w 2004 r., w której wzięli udział pracownicy realizujący zadania obronne, obrony cywilnej i ochrony ludności ze wszystkich 9 gmin znajdujących się na terenie powiatu sandomierskiego. W protokóle z ww. narady podano m.in., że: „na podstawie otrzymanych z Gmin materiałów o wyposażeniu Gminnych Magazynów Przeciwpowodziowych oraz wniosków wynikających z Planu Operacyjnego Ochrony przed Powodzią dla Powiatu Sandomierskiego, zaleca się dalsze doposażenia Gminnych Magazynów Przeciwpowodziowych tak, aby ich ilość była zgodna z obowiązującymi normami dla magazynów gminnych”.

[Dowód: akta kontroli str. 428+430]

Na podstawie zestawienia danych sporządzonych w toku kontroli przez specjalistę ds. zarządzania kryzysowego w Starostwie oraz zatwierdzonego przez Starostę Sandomierskiego stwierdzono, że stan realizacji w latach 2004-2008 celów określonych w planie ochrony przed powodzią (z roku 2003) na rzecz uzyskania pełnego zabezpieczenia przeciwpowodziowego dla terenu powiatu sandomierskiego, przedstawia się następująco:

- **Cel nr 1 pn.:** „podwyższenie lewego wału cofkowego rz. Trześniówki, który znajduje się na terenie województwa podkarpackiego, a podlega administracji Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach – Rejonowego Oddziału w Sandomierzu” – został zrealizowany w całości w 2004 r. na przewidywanej do podwyższenia długości wynoszącej łącznie 891 m. Wartość realizacji tego zadania wynosiła 3.696 tys. zł;
- **Cel nr 2 pn.:** „wybudowanie przepompowni przy lewym wale rz. Wisły bezpośrednio powyżej ujścia rz. Koprzywianki w Zawisielczu gm. Samborzec” – nie został dotychczas zrealizowany i nie przewiduje się jego realizacji w najbliższym czasie, głównie ze względu na bardzo wysokie koszty budowy takiej przepompowni oraz zbyt mały teren, który by ona odwadniała. Prowadzone są natomiast działania modernizacyjne dotyczące dwóch istniejących przepompowni na terenie gminy Samborzec (w Szewcach i Zajezierzu) w celu zwiększenia ich wydajności;

- **Cel nr 3 pn.:** „uzupełnienie wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych zgodnie z zawartą w planie oceną ich wyposażenia” – nie został zrealizowany w odniesieniu do 2 magazynów (powiatowego w Sandomierzu i lokalnego w w.m. Grabina - Otoka gm. Łoniów) w zakresie uzupełnienia o wyposażenie w zakresie drobnego sprzętu roboczego (łopaty, siekiery, bosaki, piły, kosiarki itp.), sprzęt ratunkowy (koła ratunkowe, kamizelki, liny konopne i linki stalowe) oraz materiały zabezpieczające (folia, włóknina i sznurek konopny). W związku z budową i oddaniem do użytku w 2007 r. wojewódzkiego magazynu przeciwpowodziowego w m. Kępa Chwałowska gmina Dwikozy – odstąpiono od uzupełniania wyposażenia ww. magazynów. Natomiast w odniesieniu do 6 magazynów gminnych (zlokalizowanych w: Zawichoście, Dwikozach, Sandomierzu, Samborcu, Koprzywnicy i Łoniowie) – stwierdzono, że są one wyposażone w podstawowy sprzęt i niezbędne materiały do prowadzenia akcji powodziowych, tj. m.in. w: materiały powodziowe (worki, folia, włóknina), sprzęt pomocniczy i narzędzia (łopaty, siekiery, taczki), ubrania ochronne (buty gumowe, ubrania robocze), sprzęt oświetleniowy (pochodnie, latarki), sprzęt ratowniczy (łódź ratunkowa, kamizelki i koła ratunkowe) oraz sprzęt łącznościowy (łącznica telefoniczna, radiotelefony);
- **Cel nr 4 pn.:** „kontynuowanie dokonywania okresowych przeglądów stanu technicznego urządzeń przeciwpowodziowych oraz wykonywania bieżącej konserwacji i wymaganych remontów” – był realizowany. W powyższym zakresie stwierdzono, że Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Rejonowy Oddział w Sandomierzu zarządza corocznie okresowe, wiosenne przeglądy wałów przeciwpowodziowych i ich budowli oraz przepompowni i magazynów przeciwpowodziowych. Do składu Komisji biorącej udział w ww. przeglądach zapraszany jest każdorazowo m.in. przedstawiciel Starostwa, który corocznie uczestniczy w przedmiotowych przeglądach.

[Dowód: akta kontroli str. 33, 52÷53, 195÷210]

W posiadaniu Starostwa były sprawozdania z przeglądów wiosennych, o których mowa wyżej, przeprowadzonych w latach 2007-2009 (kwiecień-maj). W przeglądach tych udział wzięli przedstawiciele:

- SZM i UW w Kielcach;
- SZM i UW – RO w Sandomierzu;
- Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Kielcach;

- Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach;
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie;
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie – Zarząd Zlewni Wisły Sandomierskiej, z siedzibą w Sandomierzu;
- Starostwa Powiatowego w Sandomierzu i Opatowie;
- Urzędów Gmin z pow. Sandomierz i Opatów.

W wyniku analizy przedmiotowych sprawozdań sporządzonych przez Kierownika ŚZM i UW – RO w Sandomierzu stwierdzono, że zawarto w nich następujące ustalenia i zalecenia:

a) przegląd przeprowadzony w dniach od 11 do 18 kwietnia 2007 r.:

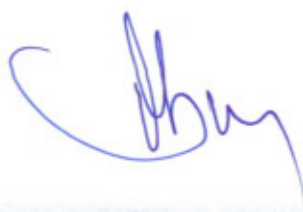
1. stan techniczny wałów w wyniku oceny z przeprowadzonego przeglądu jest zadowalający.
2. na lewym wale rzeki Wisły (odcinek Dorotka Ostrów w m. Maruszów gm. Tarłów) stwierdzono występowanie lisich nor w korpusie wału.
3. przepompownia w Grabinie wymaga modernizacji z uwagi na zbyt małą wydajność pomp.
4. w lewym wale rzeki Koprzywianki (w km 1+085 sekcja III) kłapa przepustu wałowego mocno skorodowana, nie zapewnia szczelności, wymaga wymiany.
5. w Sandomierzu na koronie lewego wału rzeki Wisły (w km 1+400 – 1+550) na długości 150 mb występują głębokie koleiny. Wymagają one zasypania ziemią i podsiania mieszkami traw.
6. około 70% powierzchni wszystkich wałów, jest nie wykoszone. Zalega gęsty twardy porost z ubiegłego roku.
7. zalecenia wynikające z wiosennego przeglądu wałów (wraz z infrastrukturą) w roku 2006 zostały wykonane.

b) przegląd przeprowadzony w dniach od 12 do 19 maja 2008 r.:

1. stan techniczny wałów w wyniku oceny z przeprowadzonego przeglądu jest zadowalający.
2. śluza wałowa na lewym wale rzeki Wisły (w km 17+461) w m. Grabina – wymaga remontu okładziny betonowej przy kłapie.
3. przepompownia w Grabinie wymaga modernizacji z uwagi na zbyt małą wydajność pomp – aktualnie w stadium opracowania projektowego.

4. przepompownia w Szewcach – ogrodzenie z siatki wokół przepompowni jest skorodowane.
 5. przepompownia w Zajezierzu:
 - instalacja wodociągowa w przepompowni niesprawa – uszkodzony hydrofor;
 - brak pokryw żelbetowych na trzech studzienkach;
 - załamane utwardzenie betonowe korony wału na wysokości wylotu z przepompowni.
 6. odcinek wału Zawichost – Droga Krajowa (w km 0+280) – zamulony odpływ od śluzy wałowej.
 7. odpływ od śluzy wałowej (w km 1+123) lewego wału rzeki Wisły, ujście Kanału – Ożarów Wisła – jest zamulony.
 8. śluza wałowa na lewym wale rzeki Wisły (odcinek Wesołówka – Sulejów) – wymaga remontu okładziny betonowej.
 9. wkłady apteczek we wszystkich przepompowniach są niekompletne i przeterminowane.
 10. zalecenia wynikające z wiosennego przeglądu wałów (wraz z infrastrukturą) w roku 2007 zostały wykonane.
- c) przegląd przeprowadzony w dniach od 5 do 11 maja 2009 r.:
1. stan techniczny wałów w wyniku oceny z przeprowadzonego przeglądu jest zadowalający.
 2. przepompownia w Grabinie wymaga modernizacji z uwagi na zbyt małą wydajność pomp – aktualnie jest opracowana dokumentacja projektowa, realizacja jest przewidziana w planie 2009 r.
 3. przepompownia w Zajezierzu – budynek wymaga bieżącego remontu (ocieplenia ścian, remontu okien i sanitariatów).
 4. śluza przy przepompowni w Kępie Chwałowskiej – uszkodzone ubezpieczenie wylotu śluzy – wymaga remontu.
 5. na kanale odprowadzającym wodę od przepompowni w Kępie Chwałowskiej jest uszkodzona stopa skarpy na długości 100 mb i wymaga zabezpieczenia.
 6. przy wylocie śluzy w lewym wale rzeki Wisły Zawichost – Droga Krajowa (km 0+280) jest rozmyta dylatacja pomiędzy płytami betonowymi – konieczny remont.

7. zalecenia wynikające z wiosennego przeglądu wałów (wraz z infrastrukturą) w roku 2008 zostały wykonane.

W 2 z ogółem 5 protokołów szczegółowych stanowiących załączniki do omawianego wyżej sprawozdania z przeglądu w 2009 r., tj. w protokole nr 3/2009 z dnia 7 maja 2009 r. i nr 4/2009 z dnia 8 maja 2009 r., odniesiono się ponadto do stanu dwóch magazynów przeciwpowodziowych, stwierdzając że:

- magazyn przeciwpowodziowy prowadzony w Sandomierzu – jest w dobrym stanie technicznym i nie wymaga uzupełnień w materiały i sprzęt;
- magazyn przeciwpowodziowy w Kępie Chwałowskiej – jest utrzymany zgodnie z ustaleniami eksploatacyjnymi.

[Dowód: akta kontroli str. 274÷314]

2. Ocena stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu

W związku z bardzo dużym zagrożeniem powodziowym powiatu sandomierskiego, Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Starosty Sandomierskiego opracowała w 2002 r. „Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”. Określono w nim istotne zagrożenia dotyczące terenu powiatu sandomierskiego, w tym również zagrożenia powodziowe oraz wskazano następujące kierunki działań zapobiegawczych w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego:

1. wdrożenie programu modernizacji urządzeń służących ochronie przeciwpowodziowej na lata 2002-2004 (zadania do finansowania z programu PHARE oraz STUDER oraz ze środków EBI);
2. konserwacja urządzeń przeciwpowodziowych (dążenie do dwukrotnego okaszania wałów przeciwpowodziowych, konserwacja przepompowni rzek i śluz wałowych oraz utrzymanie w sprawności technicznej urządzeń melioracji szczegółowych);
3. podjęcie inicjatywy dla uaktualnienia lub nowego opracowania operatów przeciwpowodziowych;
4. udział w komisyjnych przeglądach urządzeń służących do ochrony przeciwpowodziowej.

Na realizatorów ww. zadań wyznaczono: ŚZM i UW w Kielcach, ŚZM i UW RO w Sandomierzu, samorządy (powiatowy i gminne), Gminne Spółki Wodne oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Powyższy program został przyjęty do realizacji uchwałą Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 26 czerwca 2002 r. (nr XXX/190/2002).

[Dowód: akta kontroli str. 211÷231]

W badanym okresie, Rada Powiatu Sandomierskiego dokonywała corocznie na pierwszej Sesji Rady Powiatu (w danym roku kalendarzowym) oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu sandomierskiego. Przedmiotem tej oceny były przedkładane m.in. na tę okoliczność przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku sprawozdania z realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego” sporządzone za rok ubiegły. I tak ocena stanu bezpieczeństwa powodziowego przez Radę Powiatu Sandomierskiego za rok:

- 2007 – dokonana została na sesji w dniu 28 lutego 2008 r.;
- 2008 - dokonana została na sesji w dniu 4 marca 2009 r.

Przedłożone na ww. sesjach przedmiotowe sprawozdania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku – zostały zaopiniowane pozytywnie i przyjęte bez uwag. W protokołach z ww. sesji brak było zapisów świadczących o kierowaniu przez radę do zarządu powiatu wniosków związanych z dokonaną oceną stanu bezpieczeństwa powodziowego.

[Dowód: akta kontroli str. 232÷249]

3. Magazyny przeciwpowodziowe

W oświadczeniu z dnia 21 maja 2009 r. w sprawie: *prowadzonych na terenie powiatu magazynów przeciwpowodziowych*, Antoni Kłosowski – Sekretarz Powiatu podał, co następuje:

- *Starostwo Powiatowe w Sandomierzu nie posiada własnych magazynów przeciwpowodziowych. Zgodnie z zarządzeniem nr 32/2007 Starosty Sandomierskiego z dnia 7 września 2007 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego – Kierownik Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach Rejonowy Oddział w Sandomierzu wchodzi w skład Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (PZZK). Regulamin PZZK stanowiący załącznik do ww. zarządzenia określił w § 9, że Kierownik Oddziału nadzoruje wszystkie przedsięwzięcia związane z gospodarką wodną, z ochroną przeciwpowodziową, w tym z utrzymaniem i wyposażeniem magazynów przeciwpowodziowych;*
- *na terenie powiatu sandomierskiego znajduje się 5 magazynów przeciwpowodziowych będących w zarządzie Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach Rejonowy Oddział w Sandomierzu (SZMiUW), które zostały zlokalizowane w:*

- m. Kępa Chwałowska gm. Dwikozy – magazyn wojewódzki;
 - m. Sandomierz przy siedzibie ŚZMiUW Rejonowego Oddziału w Sandomierzu;
 - m. Otoka Grabińska i m. Grabina gm. Łoniów;
 - m. Bożydar gm. Dwikozy.
- Starostwo na pisemną prośbę otrzymuje corocznie przy informacji z realizacji zadań bezpieczeństwa przeciwpowodziowego również aktualne zmiany w wyposażeniu magazynów przeciwpowodziowych.

[Dowód: akta kontroli str. 187]

W informacji uzyskanej w dniu 21 maja 2009 r. (w trybie art. 29 pkt. 2 lit. f ustawy o NIK) w sprawie: *magazynów przeciwpowodziowych*, Z-ca Kierownika Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach Rejonowy Oddział w Sandomierzu podał, co następuje:

- na terenie powiatu sandomierskiego znajduje się 5 magazynów przeciwpowodziowych, które zlokalizowane są w miejscowościach:
 1. Kępa Chwałowska - gmina Dwikozy (magazyn wojewódzki);
 2. Otoka Grabińska – gmina Łoniów;
 3. Grabina – gmina Łoniów;
 4. Bożydar – gmina Dwikozy;
 5. Sandomierz, przy ul. Staromiejskiej 14 (magazyn powiatowy).
- obecnie w dwóch z ww. magazynów (poz. 2 i 4) – nie jest gromadzony żaden sprzęt i materiały ponieważ są one przeznaczone do przekazania odpowiednim gminom na terenie których są zlokalizowane;
- w latach 2007-2008 nie były dokonywane żadne zakupy związane z wyposażeniem magazynów przeciwpowodziowych, ponieważ w ocenie oddziału nie było takiej potrzeby;
- w zakresie 3 z ogółem 5 magazynów, tj. wymienionych w poz. 1, 3 i 5 – wyznaczeni zostali pracownicy Oddziału odpowiedzialni za ich administrowanie i dozór. Na wyposażeniu administrowanych magazynów, za wyjątkiem magazynu wymienionego w poz. 1 znajdują się głównie worki na piasek, pochodnie, buty gumowe, ubrania robocze oraz prosty sprzęt (taczki, siekiery, młotki itp.). W związku z tym korzystanie z tego wyposażenia, nie wymagało opracowania zasad dotyczących jego wykorzystania. Natomiast sprzęt specjalistyczny, który znajduje się w Magazynie

Wojewódzkim (poz. 1), obsługiwany jest wyłącznie przez Jednostkę Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Sandomierzu;

- kontrola stanu ilościowego i jakości sprzętu znajdującego się w magazynach, odbywa się w następującym trybie:

- w czasie komisyjnych przeglądów wałów przeciwpowodziowych wiosną każdego roku. Z przeglądów tych spisywany jest protokół dotyczący m.in. prawidłowego utrzymania i przechowywania wyposażenia w poszczególnych magazynach;
- w trakcie inwentaryzacji raz na 2 lata dla wyposażenia o wartości każdego przedmiotu poniżej 3,5 tys. zł, a dla środków trwałych raz na 4 lata;
- na etapie ewidencjonowania stanu ilościowego wyposażenia magazynów w formie kartotek ilościowych znajdujących się w biurze Rejonowego Oddziału.

[Dowód: akta kontroli str. 188÷194]

4. Zarządzanie kryzysowe

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej utworzenia powiatowego centrum zarządzania kryzysowego oraz opracowania powiatowego planu reagowania kryzysowego stwierdzono, co następuje:

Lp.	Kontrolowane zagadnienie /czynność/	TAK	NIE	Uwagi
1	2	3	4	5
1	Czy utworzono powiatowe centrum zarządzania kryzysowego?		NIE	wg art. 18 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym
2	Czy i kiedy w starostwie opracowano plan reagowania kryzysowego?	TAK		Przedmiotowy plan został opracowany w 2000 r. Jego wdrożenie do użytku nastąpiło zarządzeniem nr 13 Starosty Sandomierskiego z dnia 22 sierpnia 2000 r.
3	Czy i kiedy powiatowy plan reagowania kryzysowego został zatwierdzony przez wojewodę?	TAK		Powiatowy plan reagowania kryzysowego – został zatwierdzony w dniu 18.10.2005 r. w imieniu Wojewody Świętokrzyskiego przez Wicewojewodę Świętokrzyskiego – Szefa Wojewódzkiego Zespołu Reagowania Kryzysowego
4	Czy wojewoda wydawał staroście zalecenia do powiatowego planu reagowania kryzysowego, w szczególności dotyczące zagrożeń powodziowych?		NIE	

[Dowód: akta kontroli str. 100]

Powiatowy Plan Reagowania Kryzysowego (zatwierdzony przez Wojewodę Świętokrzyskiego w dniu 18 października 2005 r.), w punkcie 2.5.3. przewidywał tzw. „rozwiniecie” Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego Starostwa na czas wystąpienia zdarzenia kryzysowego, które następuje m.in. na polecenie Starosty w celu sprawnego przygotowania stanowiska kierowania i wzmocnienia służby dyżurnej PSP.

W punkcie tym przewidziano ponadto harmonogram ww. „rozwinnięcia PCZK” na czas wystąpienia klęsk w dwóch wariantach czasowych, tj. gdy zaistnieje potrzeba w godzinach pracy i po godzinach pracy. Przedmiotowy harmonogram wśród ogółem 10 zadań do wykonania, przewidywał m.in. wprowadzenie na polecenie Starosty dyżurów członków Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego w ciągu: 30 min. (w godzinach pracy) i 60 min (po godzinach pracy).

[Dowód: akta kontroli str. 320÷325]

W wyjaśnieniu z dnia 19 maja 2009 r. w sprawie: *przyczyn i okoliczności braku utworzenia powiatowego centrum zarządzania kryzysowego*, Stanisław Masternak – Starosta Sandomierski podał, co następuje:

- w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, która wprowadziła szereg nowych rozwiązań prawnych w celu zapobiegania wszelkim sytuacjom kryzysowym, zaleciłem opracowanie koncepcji organizacji i funkcjonowania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Sandomierzu. Na utworzenie i sprawne działanie Centrum niezbędne było wg naszych wyliczeń zabezpieczenie kwoty 192 tys. zł rocznie. Ze względu na brak możliwości zabezpieczenia takiej kwoty w budżecie Starostwa, zwróciłem się do Wojewody Świętokrzyskiego pismem z dnia 30 lipca 2007 r. o przyznanie dotacji celowej na realizację tych zadań;
- wobec braku otrzymania ww. dotacji, przyjęliśmy tymczasowe rozwiązanie funkcjonowania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK) na bazie Powiatowego Stanowiska Kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu poza godzinami pracy Starostwa Powiatowego oraz w dni wolne i świąteczne. Natomiast w godzinach pracy miejscem PCZK jest pokój nr 214 w Starostwie Powiatowym, który jest już wyposażony w podstawowy sprzęt komputerowy i łączności.

[Dowód: akta kontroli str. 101÷102 i 148÷152]

W wyniku przeprowadzonych w dniu 28 maja 2009 r. oględzin pomieszczenia, w którym znajduje się tymczasowe Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK) – w zakresie jego wyposażenia oraz funkcjonowania stwierdzono, że:

- 1) PCZK znajduje się w pomieszczeniu biurowym o powierzchni około 15 m², zlokalizowanym na II piętrze budynku Starostwa Powiatowego w Sandomierzu.

2) Powyższe pomieszczenie wyposażone jest w następujący sprzęt komputerowy i łączności:

- zestaw komputerowy do obsługi Pakietu Grafiki Operacyjnej z drukarką i dostępem do internetu oraz poczty elektronicznej;
- urządzenie wielofunkcyjne HP Color LaserJet 2840 (drukarka, skaner i faks);
- Motorola GM360 – 2 szt. - do łączności radiowej (z zasilaniem awaryjnym z akumulatora) z wojewodą, powiatami i gminami;
- przenośna Motorola GP360 – 2 szt. (wraz z ładowarką);
- system zdalnego sterowania DZS-360K do sterowania Motorolą po linii ISDN;
- telefon TP SA bezpośredni numer oraz drugi telefon wewnętrzny – Telefonia Pilicka;
- niezależne sztywne łącze ISDN – zapewniające bezpośrednią komunikację pomiędzy poszczególnymi służbami ratowniczymi, tj. Komendą Powiatową Policji, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym oraz Starostwem Powiatowym w Sandomierzu.

W ocenie obecnych przy oględzinach przedstawicieli Starostwa Powiatowego w Sandomierzu, tj. Antoniego Kłosowskiego – Sekretarza Powiatu Sandomierskiego oraz Remigiusza Łukawskiego – specjalisty ds. zarządzania kryzysowego, przedmiotowe wyposażenie zapewnia możliwość realizacji ustawowych zadań centrów zarządzania kryzysowego, które zostały określone w art. 16 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

[Dowód: akta kontroli str. 315÷316]

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, Starostwo otrzymało w dniu 27 czerwca 2008 r. „Wytyczne” Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. do sporządzenia Powiatowych Planów Reagowania Kryzysowego (PPRK), w których podano m.in. z jakich elementów wg przepisu art. 5 ust. 2 ustawy powinny się składać ww. plany. Ostateczny termin sporządzenia PPRK, włącznie z jego zatwierdzeniem przez Wojewodę Świętokrzyskiego ustalony został przez Kierownika Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Ś.U.W. w Kielcach – pierwotnie do 30 kwietnia 2009 r., a następnie przedłużony do 30 czerwca 2009 r.

[Dowód: akta kontroli str. 103÷108]

W oświadczeniu z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie: *aktualnego zaawansowania prac na rzecz sporządzenia (w wyznaczonym do dnia 30 czerwca 2009 r. terminie) powiatowego planu reagowania kryzysowego*, Antoni Kłosowski – Sekretarz Powiatu podał, co następuje:

- *bezpośrednim wykonawcą nowego Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego jest Specjalista ds. Zarządzania Kryzysowego;*
- *został już opracowany projekt ww. planu, który zawiera zgodnie z art. 5 ustawy o zarządzaniu kryzysowym plan główny zawierający charakterystykę oceny zagrożeń, sił i środków, funkcjonowania administracji w sytuacjach kryzysowych, przewidywane warianty działań, a także wskazuje tryb aktualizacji załączników funkcjonalnych. Ponadto plan obejmuje procedury reagowania kryzysowego określające zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych, w czasie stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny oraz załączniki funkcjonalne, które zgodnie z ustawą zostały dostosowane do warunków powiatu;*
- *projekt Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego wymaga jedynie konsultacji w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim i po akceptacji podpisania uzgodnień z jednostkami współrealizującymi zadania wynikające z planu. Po realizacji tych zadań ww. plan zostanie przedłożony do zatwierdzenia Wojewodzie Świętokrzyskiemu;*
- *w związku z powyższym nie istnieje zagrożenie w dotrzymaniu terminu zatwierdzenia Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego.*

[Dowód: akta kontroli str. 109]

W projekcie Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego, o którym mowa w ww. oświadczeniu, sformułowana została następująca charakterystyka zagrożenia powodziowego i meteorologicznego:

„Przepływająca wzdłuż wschodniej granicy powiatu sandomierskiego rzeka Wisła wraz z dopływami Koprzywianką i Opatówką stwarzają realne zagrożenie powodziowe związane z nagłym przybojem wód w wyniku odwilży, długotrwałych lub nawałnicowych opadów deszczu. Występowanie zagrożenia powodziowego w skali obejmującej obszar więcej niż jednej gminy mający wymiar sytuacji kryzysowej jest prawdopodobne. Również mogą występować coraz częściej zagrożenia klimatyczne w postaci: silnych, nawet huraganowych wiatrów połączonych z dużymi opadami deszczu, powodującymi podtopienia; wysokich temperatur i suszy oraz niskich temperatur, połączonych z dużymi opadami śniegu”.

[Dowód: akta kontroli str. 431+437]

Według obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego Starostwa, zadania dotyczące zarządzania kryzysowego oraz ochrony przed powodzią określone zostały do realizacji w ramach podstawowego zakresu działania Wydziału Organizacyjnego, Spraw Obywatelskich i Ochrony Zdrowia. Bezpośredni nadzór nad pracą ww. wydziału sprawował (wg Karty zadań) Antoni Kłosowski – Sekretarz Powiatu.

Na podstawie analizy kart zadań poszczególnych pracowników Wydziału Organizacyjnego, Spraw Obywatelskich i Ochrony Zdrowia, stwierdzono że bezpośrednia realizacja zadań dotyczących zarządzania kryzysowego oraz ochrony przed powodzią, przypisana została do wykonania (od 4 października 2005 r.) przez jednoosobowe stanowisko pracy na którym został zatrudniony Remigiusz Łukawski – Specjalista ds. Zarządzania Kryzysowego. Do szczegółowego zakresu zadań na ww. stanowisku należało m.in.:

- prowadzenie dokumentacji i obsługi kancelaryjnej Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego, w tym dokonywanie zmian jego składu osobowego;
- dokonywanie aktualizacji Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego;
- prowadzenie dokumentacji i sporządzanie harmonogramów dyżurów na wypadek powstania klęski żywiołowej;
- opracowywanie i przedkładanie Kierownictwu Starostwa analiz i ocen przebiegu akcji realizowanych na wypadek wystąpienia klęski żywiołowej;
- opracowywanie zbiorczych zestawień powstałych szkód i strat, które powstały w wyniku zdarzeń klęskowych;
- udział w okresowych przeglądach urzędów służących ochronie przeciwpowodziowej;
- współpracowanie z KP Policji, KP PSP w zakresie organizacji szkoleń teoretycznych i ćwiczeń praktycznych dla członków Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego.

[Dowód: akta kontroli str. 110÷146 i 426÷427]

Podstawowe dane dotyczące udziału specjalisty ds. zarządzania kryzysowego w szkoleniach oraz tematów tych szkoleń, przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Organizator	Temat	Data i miejsce
1	Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej	Szkolenie dla nowozatrudnionych pracowników w strukturach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej w województwie, powiecie i gminie	14-17.11.2005 r. Warszawa
2	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach	Zbieranie, ocena i wymiana informacji w systemie wykrywania i alarmowania	15-16.05.2006 r. Kielce

3	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach	Zbieranie, ocena i wymiana informacji w systemie wykrywania i alarmowania	17-18.05.2007 r. Kielce
4	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach		15-16.05.2008 r. Kielce

Oprócz wykazanych wyżej szkoleń specjalista ds. zarządzania kryzysowego ukończył w dniu 10 lipca 2006 r. dwusemestralne studia podyplomowe w zakresie zarządzania kryzysowego na Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach.

[Dowód: akta kontroli str. 147]

Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego (PZRK), powołany został zarządzeniem nr 1 Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Starosty Sandomierskiego z dnia 25 kwietnia 2003 r. W związku z wejściem w życie ustawy o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007 r., zarządzeniem nr 32/2007 Starosty Sandomierskiego z dnia 7 września 2007 r. w miejsce ww. zespołu powołany został (na podstawie art. 17 ust. 4 ww. ustawy) Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego (PZZK).

[Dowód: akta kontroli str. 153+167 i 250+261]

Skład PZZK, określony w § 1 ww. zarządzenia Starosty Sandomierskiego z dnia 7 września 2007 r., jest zgodny z wymogami określonymi w art. 17 ust. 6 i 7 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Podano w nim, że PZZK będzie funkcjonował w następującym składzie:

- 1) szef – Starosta Sandomierski;
- 2) I zastępca szefa – Wicestarosta;
- 3) II zastępca szefa – Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu;
- 4) grupy robocze o charakterze stałym, w tym:
 - a) grupa planowania cywilnego (*Naczelnik Wydziału Organizacyjnego, Spraw Obywatelskich i Ochrony Zdrowia i Główny Specjalista ds. Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym*);
 - b) grupa monitorowania, prognoz i analiz (*Naczelnik Wydziału Operacyjnego i Naczelnik Wydziału Kontrolno-Rozpoznawczego w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu*);
 - c) powiatowe stanowisko kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu.
- 5) grupy robocze o charakterze czasowym, w tym:
 - a) grupa operacji i organizacji działań (*Kierownik Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach Rejonowego Oddziału*

w Sandomierzu, Komendant Powiatowy Policji, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Powiatowy Lekarz Weterynarii, Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Kierownik Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział w Krakowie Stacji Hydrologiczno-Meteorologicznej w Sandomierzu, Kierownik Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie Zarząd Zlewni Wisły sandomierskiej z siedzibą w Sandomierzu, Przedstawiciel Wojskowej Komendy Uzupełnień w Sandomierzu, Kierownik Szpitalnego Oddziału Ratowniczego w Sandomierzu, Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Ochrony Środowiska oraz Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa w Starostwie Powiatowym i Rzecznik Prasowy Starosty Sandomierskiego);

b) grupa zabezpieczenia logistycznego (Skarbnik Powiatu, Naczelniczy: Wydziału Komunikacji i Transportu oraz Wydziału Oświaty Kultury i Sportu w Starostwie Powiatowym i Inspektor Wydziału Organizacyjnego, Spraw Obywatelskich i Ochrony Zdrowia);

c) grupa opieki zdrowotnej i pomocy socjalno-bytowej (Dyrektor SPZZOZ w Sandomierzu, Główny Specjalista ds. Obywatelskich i Ochrony Zdrowia Starostwa Powiatowego, Komendant Hufca ZHP w Sandomierzu, Przedstawiciel Caritas Diecezji Sandomierskiej, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu).

Tryb pracy PZZK, określony został w Regulaminie, stanowiącym załącznik do omawianego wyżej zarządzenia Starosty Sandomierskiego z dnia 7 września 2007 r.

[Dowód: akta kontroli str. 153÷167]

W wyniku analizy dokumentacji PZZK, prowadzonej na stanowisku pracy ds. zarządzania kryzysowego za lata 2007-2008, stwierdzono że brak w niej było dokumentów świadczących o prowadzeniu w 2008 r. przez ww. zespół oceny (prognoz) w zakresie występującego, bądź potencjalnego zagrożenia związanego z powodzią. Natomiast w zakresie udokumentowanych działań w ww. zakresie za rok 2007 stwierdzono, co następuje:

- w dniu 7 września 2007 r. – Szef PZZK w związku z obfitymi opadami deszczu zalecił Zespołom Zarządzania Kryzysowego (miast, miast i gmin oraz gmin) obserwację zachowania się poziomu wód na rzekach i w przypadkach pojawienia się miejscowych zagrożeń przystąpienia do działań ratowniczych;

- w dniu 10 września 2007 r. Starosta Sandomierski zarządzeniem nr 33/2007 wprowadził stan pogotowia przeciwpowodziowego na terenie całego powiatu sandomierskiego. Było to wynikiem utrzymujących się opadów deszczu i systematycznego wzrostu poziomu wody na rzece Wiśle i jej dopływach, co stwarzało realne zagrożenie znacznego przekroczenia stanów ostrzegawczych na obszarze powiatu sandomierskiego. W § 3 ww. zarządzenia polecono prowadzenie monitoringu zachowania się wód na rzekach oraz uaktualnienie kontaktów telefonicznych z członkami Zespołów Zarządzania Kryzysowego i służbami ratowniczymi;
- w dniu 13 września 2007 r., w związku ze stałą poprawą sytuacji powodziowej oraz systematycznym zmniejszaniem się stanu wody na rzece Wiśle i jej dopływach, w tym korzystną prognozą pogody na najbliższy okres – Starosta Sandomierski zarządzeniem nr 34/2007 odwołał ww. stan pogotowia przeciwpowodziowego.

[Dowód: akta kontroli str. 176÷178 i 262÷264]

W wyjaśnieniu z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie: *czy PZZK dokonywał w 2008 r. oceny w zakresie występującego, bądź potencjalnego zagrożenia związanego z powodzią (jeśli tak, to jaka ona była?)*, Remigiusz Łukawski - Specjalista ds. Zarządzania Kryzysowego w Starostwie podał, co następuje:

PZZK na bieżąco monitoruje i obserwuje zachowanie się wody w rzekach na terenie powiatu oraz analizuje przychodzące ostrzeżenia meteorologiczne. W związku z faktem, iż w 2008 r. nie wystąpiły zjawiska, które spowodowałyby realne zagrożenie powodziowe, stąd też w dokumentacji PZZK brak zapisów o podejmowanych akcjach ratowniczych.

[Dowód: akta kontroli str. 265]

Starostwo opracowało w 2003 r. dokument pn. „**System Wykrywania i Alarmowania – Powiat Sandomierski**”. Powyższe opracowanie zostało wdrożone do realizacji zarządzeniem nr 3/2003 Starosty Sandomierskiego – Szefa Obrony Cywilnej Powiatu z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie organizacji systemu wykrywania i alarmowania w powiecie sandomierskim. W ww. zarządzeniu podano m.in., że:

- System Wykrywania i Alarmowania (SW i A) – powołany został na terenie powiatu sandomierskiego, w celu szybkiego uzyskiwania i przetwarzania informacji o zdarzeniach zagrażających ludziom, ich mieniu i środowisku oraz zapewnienia podjęcia odpowiednich działań dla organizowania ochrony ludności przed zagrożeniami czasu pokoju i wojny;

- powiatową jednostkę zbierania i analizowania informacji oraz alarmowania – SW i A, stanowi Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego przy ścisłej współpracy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym i Powiatowym Stanowiskiem Kierowania PSP.

Zagadnienia dotyczące zasad funkcjonowania SW i A oraz sposobu przepływu informacji, określono odpowiednio w załączniku nr 1 i 2 do przedmiotowego zarządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 266+273]

W oświadczeniu z dnia 28 maja 2009 r. w sprawie: *funkcjonowania i organizacji w latach 2007-2008 wybranych elementów zarządzania kryzysowego*, tj. na temat:

- współpracy z powiatowymi i wojewódzkimi centrami zarządzania kryzysowego oraz sposobu sprawowania nadzoru nad funkcjonowaniem systemu wykrywania, alarmowania i wczesnego ostrzegania ludności,
- sieci monitoringu Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, w tym czy istnieją obszary powiatu zagrożone powodzią nieobjęte ww. monitoringiem (jak często powiat otrzymuje z Instytutu ostrzeżenia przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze?),
- organizacji prowadzenia szkoleń, ćwiczeń i treningów w zakresie reagowania na potencjalne zagrożenie powodzią (ile odbyło się takich szkoleń, treningów i ćwiczeń, kto brał w nich udział i na czym polegały?) oraz opracowania harmonogramu i programu przeprowadzania ww. szkoleń, treningów i ćwiczeń (w tym czy określono jak często powinny się one odbywać?),

Stanisław Masternak – Starosta Sandomierski podał, co następuje:

Ze wszystkimi sąsiednimi powiatami tj. powiatem opatowskim i staszowskim woj. świętokrzyskie, powiatem tarnobrzeskim woj. podkarpackie i powiatem kraśnickim woj. lubelskie, zostały podpisane w dniu 30 września 2000 r. na czas nieokreślony porozumienia w sprawie zasad współpracy na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej. Porozumienia stanowią integralną część Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego. Ja osobiście bądź wyznaczony przeze mnie przedstawiciel Starostwa, bierzemy udział w posiedzeniach Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W 2007 roku Wojewoda Świętokrzyski zaprosił na ww. posiedzenia Starostwo Powiatowe w Sandomierzu 3 razy, a w 2008 roku 2 razy. Ponadto w 2007 roku zaprosiłem na organizowane ćwiczenia dot. ochrony przeciwpowodziowej Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego. Mając na uwadze sprawne funkcjonowanie systemu alarmowania Starostwo Powiatowe w Sandomierzu

opracowało "System Wykrywania i Alarmowania - Powiat Sandomierski", który to dokument został wprowadzony w życie Zarządzeniem Nr 3/2003 Starosty Sandomierskiego - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu z dnia 25 sierpnia 2003 roku w sprawie organizacji systemu wykrywania i alarmowania w powiecie sandomierskim. Nadmieniam, że jako Szef Obrony Cywilnej Powiatu, corocznie wydaję wytyczne do działania w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej wraz z harmonogramem realizacyjnym, gdzie jednym z przewidzianych działań do realizacji jest rozpoznanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie. Wytyczne są przekazywane do gmin z terenu powiatu.

W Sandomierzu znajduje się stacja hydrologiczno - meteorologiczna Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddziału w Krakowie, którego Kierownik jest członkiem PZZK. Stacja ta na bieżąco komputerowo odczytuje stan wody w rz. Wiśle na wodowskazie w Sandomierzu i w Zawichoście oraz mierzy codzienne temperatury powietrza, siłę wiatru, kierunek, itp. Z tych danych PZZK korzysta w okresie występujących zagrożeń. Moim zdaniem monitorowany obszar pozwala na uzyskanie pełnej informacji dot. realnego zagrożenia powodziowego na terenie powiatu. Starostwo Powiatowe na bieżąco korzysta z prognozy pogody oraz ostrzeżeń zagrożeń zawartych na stronach internetowych IMGW. Niemniej jednak Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Świętokrzyskiego przesyła faxem ostrzeżenia hydrologiczne i meteorologiczne wydawane przez IMGW oraz Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności. Częstotliwość takich komunikatów jest uzależniona od występujących zagrożeń i tak: w 2007 roku otrzymaliśmy 52 ostrzeżenia, natomiast w 2008 roku 53. Komunikaty są na bieżąco analizowane i w przypadku realnego zagrożenia dotyczącego bezpośrednio naszego terenu, są przekazywane do Policji, PSP, Zarządu Dróg Powiatowych, ŚZMiUW RO oraz Urzędów Miast, Miast i Gmin, Gmin z terenu powiatu sandomierskiego.

Stosownie do art. 17 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym corocznie zarządzam i organizuję ćwiczenia z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia. W każdym roku organizowane jest ćwiczenie o innej tematyce, niemniej jednak przyjąłem zasadę organizacji ćwiczenia z zakresu reagowania na zagrożenie powodzią co 3 lata. Każde ćwiczenie posiada szczegółowy harmonogram i program jego przeprowadzenia. Ponadto w harmonogramie realizacyjnym stanowiącym załącznik do moich wytycznych do działania w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej (przekazywanych do Urzędów Gmin celem ich wykorzystania przy planowaniu swoich zadań) corocznie planuję przeprowadzenie przynajmniej jednego ćwiczenia. Starostwo Powiatowe w Sandomierzu po dużej powodzi w 2001 roku uznało za konieczne prowadzenie okresowych ćwiczeń służb ratowniczych w zakresie ochrony

powodziowej. Pierwsze ćwiczenie z tej tematyki zorganizowano w 2004 roku pn. "AKCJA POWODZIOWA - LIPIEC 2004", a drugie (do chwili obecnej ostatnie) ćwiczenie przeciwpowodziowe odbyło się w 2007 roku pod kryptonimem "WODA 2007".

[Dowód: akta kontroli str. 317÷319]

Na podstawie dokumentacji ze wspólnego szkolenia teoretyczno-praktycznego Powiatowego i Wojewódzkiego Zespołu Reagowania Kryzysowego pod kryptonimem „WODA 2007” – na temat „Organizacji systemu ochrony przeciwpowodziowej na terenie powiatu sandomierskiego” (odbytego w dniu 15 czerwca 2007 r.) stwierdzono m.in., że składało się ono z dwóch części:

- teoretycznej, w której służby ratownicze szkoliły się w zakresie konstrukcji urządzeń ochronnych i przyczynach ich awarii oraz o podejmowaniu działań ratowniczych i zabezpieczających takich jak: patrolowanie, uszczelnianie przecieków, podwyższanie wałów, likwidacja przecieków hydraulicznych, o ochronie wewnętrznej strony wałów i uszczelniania śluz;
- praktycznej na rzece Wiśle, polegające na współdziałaniu służb ratowniczych przy realizacji zadań omówionych w części teoretycznej.

W przedmiotowym ćwiczeniu udział wzięło ogółem 199 osób. Byli to członkowie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz siły ratownicze: Jednostka Ratowniczo Gaśnicza (JRG) w Sandomierzu, OSP Dwikozy, Klimontów, Łukawa, Winiary, Świniary, Skotniki, Koprzywnica, Łoniów, Zbigniewice, Zawichost, Jednostka KP PSP Tarnobrzeg (jednostka ratownictwa chemicznego), członkowie grupy operacyjnej Pogotowia Ratunkowego, Policji i WOPR Sandomierz, PCK Sandomierz, Sandomierska Grupa Nurkowa oraz SanTa EKO (firma zajmująca się utylizacją zanieczyszczeń).

W uwagach i wnioskach z ww. ćwiczeń sporządzonych przez Kierownika ćwiczeń z Komendy PPSP w Sandomierzu i zaakceptowanych przez Mieczysława Sawę – Wicestarostę Powiatu Sandomierskiego podano, co następuje:

- 1) zamierzony cel taktyczno-operacyjny w ćwiczeniach przy użyciu zadysponowanych sił i środków został osiągnięty. Kierownik Akcji Ratowniczej podjął właściwe decyzje, uwzględniając stopień wyposażenia w sprzęt i wyszkolenia zastępów JGG i OSP;

- 2) siły i środki zadysponowane do działań zostały w pełni wykorzystane. Wszystkie jednostki OSP z terenu powiatu sandomierskiego uwzględnione w „Wykazie sił i środków” wzięły udział w ćwiczeniach;
- 3) dysponowanie sił i środków, a także współpraca z Kierującym Akcją Ratowniczą podczas ćwiczeń ze sztabem oraz z PCK Sandomierz było prawidłowe. *Łączność pomiędzy poszczególnymi odcinkami bojowymi i dowódcami odbywała się na trzech kanałach radiowych, co przy posiadanym sprzęcie łączności powodowało utrudnienia w przekazywaniu informacji. W celu poprawy łączności dowodzenia i współdziałania na terenie prowadzonych działań ratowniczych przy podobnych założeniach zasadnym jest: przydzielenie dodatkowego sprzętu łączności w celu prowadzenia korespondencji i możliwości nasłuchu na różnych kanałach radiowych lub doposażenie ratowników w sprzęt łączności mogący realizować połączenia w systemie adresowalnym;*
- 4) strażacy OSP biorący udział w działaniach ratowniczych byli ubrani w kamizelki asekuracyjne, lecz: *nie posiadali zgodnie z „Ogólnymi wytycznymi do planowania i organizowania ratownictwa na obszarach wodnych w KSRG (Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy)” środków sygnalizacji dźwiękowej oraz noży ratowniczych. Należy dążyć do: doposażenia jednostek OSP specjalizujących się w ratownictwie wodnym w środki ochrony indywidualnej ratowników działających na wodzie zgodnie z wytycznymi;*
- 5) sternicy łodzi posiadają tylko patenty sternika motorowodnego. Należy dążyć do: *uzyskania przez ratowników kwalifikacji do prowadzenia łodzi ratowniczych w myśl przepisów o żegludze śródlądowej;*
- 6) zapora elastyczna ze względu na prędkość nurtu w rzece została ustawiona systemem schodkowym, dodatkowo do ograniczenia plamy oleju użyto węży tłocznych W-110 napelnianych powietrzem. W celu skutecznego ograniczenia plamy oleju na Wiśle, należy: *użyć zapór sztywnych;*
- 7) grupa PCK Sandomierz biorąca udział w działaniach medycznych: *nie posiadała wystarczającej ilości sprzętu medycznego i korzystała ze sprzętu będącego na wyposażeniu jednostek JRG i OSP oraz Pogotowia Ratunkowego;*
- 8) załoga statku wycieczkowego posiadająca koła ratownicze na wyposażeniu statku – *nie użyła ich pomimo, że pasażerowie znaleźli się w wodzie.*

[Dowód: akta kontroli str. 326÷383]

W wyjaśnieniu z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie: *podjętych działań na rzecz realizacji wniosków wynikających ze szkolenia odbytego w dniu 15 czerwca 2007 r. pod kryptonimem „WODA 2007”*, Stanisław Masternak – Starosta Sandomierski podał, co następuje:

- *zgodnie z przyjętymi zasadami na organizowane ćwiczenia zaprasza się niezależnych rozjemców, tj. specjalistów z dziedziny ratownictwa. W ćwiczeniach w 2007 r. uczestniczyli trzej rozjemcy, tj. oficerowie z KP PSP w: Ostrowcu Świętokrzyskim, Opatowie i Staszowie. Zadaniem ich było wychwycenie wszystkich błędów i mankamentów wynikłych w czasie prowadzenia ćwiczenia, które w formie uwag i wniosków zostały załączone do dokumentacji ćwiczeń. Nadmieniam, że zgodnie z Harmonogramem przebiegu ćwiczeń, po ich zakończeniu na ogólnym podsumowaniu wnioski zostały szczegółowo przeanalizowane i omówione oraz przekazane służbom celem realizacji;*
- *należy podkreślić, że głównym celem organizacji praktycznych ćwiczeń jest wyszukiwanie mankamentów, niedociągnięć we współdziałaniu służb ratowniczych celem ich eliminacji.*

[Dowód: akta kontroli str. 402]

5. Spółki wodne

W oświadczeniu z dnia 11 maja 2009 r. w sprawie: *działania w powiecie w latach 2007-2008 spółek wodnych oraz związków wałowych, których zadaniem jest utrzymanie oraz eksploatacja urządzeń służących do ochrony przed powodzią*, Stanisław Masternak – Starosta Sandomierski podał, co następuje:

W powiecie sandomierskim nie ma spółek wodnych i związków wałowych, których zadaniem jest utrzymanie i eksploatacja urządzeń służących do ochrony przed powodzią.

Natomiast na terenie powiatu prowadzona jest działalność przez 5 Gminnych Spółek Wodnych (Dwikozy, Łoniów, Obrazów, Sandomierz i Zawichost), lecz ich zadaniem jest wyłącznie prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej na zmeliorowanych użytkach rolnych. Spółki te są zrzeszone w Rejonowym Związku Spółek Wodnych w Sandomierzu, a od 1999 r. administrowane przez ww. gminy.

[Dowód: akta kontroli str. 19]

6. Edukacja i prewencja

W oświadczeniu z dnia 21 maja 2009 r. w sprawie: *prowadzonych w latach 2007-2008 działań edukacyjnych i prewencyjnych przez Starostwo w zakresie zagrożeń powodziowych*

i zabezpieczenia się przed stratami powodziowymi, w tym m.in. czy Starostwo zgłaszało do ŚZMiUW w Kielcach i RZGW w Krakowie projekty do realizacji oraz czy dokonuje przeglądów cieków naturalnych znajdujących się na jej terenie, Antoni Kłosowski – Sekretarz Powiatu podał, co następuje:

- aby dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców powiatu sandomierskiego, Starostwo Powiatowe w Sandomierzu na swojej stronie internetowej /www.powiat.sandomierz.pl/ w dziale Ochrona ludności – Zarządzanie Kryzysowe, umieściło w 2006 roku m.in. szczegółową informację (na bieżąco aktualizowaną) dotyczącą powodzi. Informacja zawiera definicje dot. powodzi, jej charakterystyki oraz postępowanie przed powodzią, w czasie powodzi i po powodzi. Ponadto w czasie obfitych opadów deszczu i wzbierania wód w rzekach, Starostwo kieruje do Urzędów Gmin na terenie powiatu informacje o ewentualnie mogących wystąpić zagrożeniach i w związku z tym prosi o monitorowanie zachowania się wód w rzekach, powiadamianie ludności i likwidację w zarodku miejscowych zagrożeń. I tak w dniu 7 września 2007 r. wysłano do wszystkich gmin ostrzeżenia w związku z obfitymi opadami deszczu i koniecznością przygotowania się na mogące wystąpić zagrożenie powodziowe, a w dniu 10 września 2007 r. wprowadzono na obszarze 6-ciu gmin stan pogotowia przeciwpowodziowego. W 2008 roku zagrożenie powodziowe nie wystąpiło;
- w latach 2007-2008 na terenie powiatu sandomierskiego nie wystąpiły duże powodzie o zasięgu ponadgminnym, stąd też nie dokonywano analiz przyczyn i wielkości strat. Natomiast analizę powstałych strat, przyczyn powodzi i prowadzonych akcji ratowniczych dokonują we własnym zakresie Urzędy Gmin.,
- zadania dotyczące kontroli i oczyszczania rowów odwadniających wzdłuż dróg powiatowych, w imieniu Zarządu Powiatu wykonuje Zarząd Dróg Powiatowych w Sandomierzu;
- na wypadek wystąpienia dużych zdarzeń kłęskowych Starostwo podpisało w dniu 30 września 2000 r. porozumienia o współpracy i wzajemnej pomocy na czas nieokreślony z wszystkimi czterema sąsiednimi powiatami, tj. krańickim, tarnobrzeskim, opatowskim i staszowskim, co zostało ujęte w Powiatowym Planie Reagowania Kryzysowego. Ponadto zgodnie z zarządzeniem nr 32/2007 Starosty Sandomierskiego z dnia 7 września 2007 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w skład Zespołu wchodzi m.in. przedstawiciel

RZGW w Krakowie, Kierownik Stacji IMGW w Sandomierzu, Komendant Powiatowy PSP w Sandomierzu, Dyrektor Caritas, którzy na bieżąco uczestniczą w szkoleniach i prowadzonych akcjach;

- *w związku z realizacją od 2002 r. na terenie powiatu sandomierskiego przez ŚZMiUW w Kielcach szerokiego programu poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, Starostwo nie zgłaszało dodatkowych projektów w tym celu do ŚZMiUW w Kielcach oraz do RZGW w Krakowie;*
- *Starostwo Powiatowe nie jest właścicielem żadnych cieków wodnych.*

[Dowód: akta kontroli str. 168÷178]

Według Statutu Powiatu Sandomierskiego (rozdział 3 §65 ust. 2 pkt. 12) Zarząd Dróg Powiatowych jest budżetową jednostką organizacyjną Starostwa Powiatowego w Sandomierzu, utworzoną w celu wykonania zadań powiatu.

[Dowód: akta kontroli str. 179÷184]

W informacji uzyskanej w dniu 21 maja 2009 r. oraz w dniu 8 czerwca 2009 r. (w trybie art. 29 pkt. 2 lit. f ustawy o NIK) w sprawie: *kontroli i oczyszczania rowów odwadniających wzdłuż dróg powiatowych w latach 2007-2008, w tym czy opracowano harmonogram ich oczyszczania, ile kilometrów rowów oczyszczono i za jaką cenę?*, Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Sandomierzu podał, że Zarząd Dróg Powiatowych:

- *realizując w imieniu Starosty Sandomierskiego zadania w zakresie bieżącego utrzymania dróg, dokonuje systematycznych objazdów dróg, sprawdzając ich stan, a stwierdzone ubytki zapisywane są w książce objazdów dróg. Jeden raz w roku dokonywany jest szczegółowy przegląd dróg z udziałem przedstawiciela Wydziału Drogowego Komendy Powiatowej Policji. W związku ze specyficzną konfiguracją terenu powiatu sandomierskiego, objazdy dróg dokonywane są w szczególności po wystąpieniu nadmiernych opadów atmosferycznych, powodujących zamulenia przepustów i rowów odwadniających. Zadania te wpisane są w bieżącą pracę Obwodu Drogowego przy Zarządzie Dróg Powiatowych;*
- *nie prowadzi szczegółowego harmonogramu oczyszczania rowów odwadniających ponieważ prace te realizowane są na bieżąco w miarę występujących potrzeb;*
- *w celu utrzymania drożności rowów odwadniających zabezpieczających powstawanie zalewisk i zastoisk wodnych, podtopień i spiętrzania się wód opadowych, wykorzystuje sprzęt własny, tj. koparko-ladowarkę z osprzętem specjalistycznym do pogłębiania rowów i ścinki poboczy. W roku 2007 oczyszczono i odtworzono*

3 462 mb rowów na wartość 54.907,32 zł (wg średnich cen rynkowych). W roku 2008 oczyszczono i odtworzono 2 615 mb rowów na wartość 41.473,90 zł (wg średnich cen rynkowych). Powyższe kwoty stanowią wartość szacunkową, bowiem faktycznie poniesione koszty przez Zarząd Dróg stanowiły wydatki związane z: wynagrodzeniem operatora + pomocnika, zużyciem paliwa i amortyzacją sprzętu. Z rachunku kalkulacyjnego wynika, że koszt własny wykonania przedmiotowych prac stanowiący sumę kosztów bezpośrednich wynosi: w roku 2007 – 21.963 zł, a w roku 2008 – 16.590 zł;

- w latach 2007-2008, posiadał w zarządzie ogółem: 344,8 km dróg, 37 szt. mostów, 206 szt. przepustów i 109 km rowów odwadniających drogi (dwustronnych i jednostronnych) zabezpieczających odpływ wód opadowych mogących spowodować podtopienia i zalewiska w miejscach zagrożenia.

[Dowód: akta kontroli str. 185÷186 i 403]

Przeprowadzone w dniu 9 marca 2009 r. oględziny dotyczące bazy Zarządu Dróg Publicznych (ZDP) w Sandomierzu znajdującej się na terenie zalewowym – w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego tego obiektu użyteczności publicznej oraz drogi powiatowej nr 0800T Jachimowice – Samborzec (długości 7,692 km i szerokości jezdni 6 m) – w zakresie stanu urządzeń odwadniających, wykazały co następuje:

a) w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego bazy ZDP w Sandomierzu:

1. Baza ZDP zlokalizowana jest przy ulicy Lwowskiej w odległości około 200 m od prawego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły - wzdłuż ulicy Powiśle (przy drodze krajowej nr 723).
2. Obiekty ZDP nie posiadały własnych zabezpieczeń przeciwpowodziowych. Stwierdzono natomiast, że cały prawostronny teren miasta Sandomierza, w tym również znajdujące się na tym terenie przedmiotowe obiekty - chroniony jest przez prawy wał przeciwpowodziowy rzeki Wisły, lewy wał przeciwpowodziowy rzeki Trześniówki oraz przepompownię Sandomierz - Nadbrzezie.
3. Stan techniczny prawego wału rzeki Wisły na długości 1 km objętej kontrolą (z łącznej długości wynoszącej około 2,5 km) nie budził zastrzeżeń. Nie stwierdzono mianowicie na tym odcinku wału uszkodzeń, bądź innych zaniedbań związanych z jego bieżącym utrzymaniem. Na początku kontrolowanego wału zainstalowana została ponadto stosowna tablica ostrzegająca – zawierająca wymogi określone w art. 85 ust.1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. Z informacji uczestniczącego w oględzinach przedstawiciela

Rejonowego Oddziału Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Sandomierzu wynikało m.in., że:

- prawy wał rzeki Wisły został zmodernizowany w latach 2002-2003;
- remont ww. wału o długości 2,459 mb – polegał na jego podwyższeniu, zabezpieczeniu folią, geowłókniną i siatką techniczną korpusu wału oraz zabezpieczeniu podłoża wału ścianką stalową.

4. Przepompownia Sandomierz – Nadbrzezie (oddana do eksploatacji w 1971 r.) wyposażona jest w 4 pompy (typ PR-24) o wydajności 1800 m³/h każda, napędzane silnikami elektrycznymi o mocy 40 kW. Z informacji uczestniczącego w oględzinach przedstawiciela Rejonowego Oddziału Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Sandomierzu wynikało, że powierzchnia zbiornika przepompowni wynosi 10 000 m², a obszar oddziaływania przepompowni obejmuje 280 ha. W wyniku sprawdzenia funkcjonowania poszczególnych jednostek napędzających ww. pompy stwierdzono, że były one sprawne.

[Dowód: akta kontroli str. 404+407]

b) w zakresie stanu urządzeń odwadniających drogę powiatową nr 0800T Jachimowice – Samborzec:

1. Na przedmiotowej drodze znajdowały się 2 mosty oraz 8 przepustów drogowych.
2. Wzdłuż ww. drogi znajdowały się chodniki na długości ponad 4 km oraz rowy odwadniające na długości 8,8 km, z których można było wyodrębnić: rowy ziemne (ok. 3,8 km), rowy umocnione korytkami 15x50x60 (ok. 3,2 km), rowy umocnione korytkami „typu kolejowego” (ok. 1,3 km) oraz rowy kryte o długości ok. 0,35 km.
3. Stan urządzeń odwadniających nie budził zastrzeżeń. Nie stwierdzono mianowicie w ramach kontrolowanej drogi występowanie niedrożnych przepustów, bądź zaniedbań związanych z bieżącym utrzymaniem rowów odwadniających znajdujących się przy tej drodze.

[Dowód: akta kontroli str. 408]

7. **Finanse**

W badanym okresie Starosta wydał 3 zarządzenia w sprawie powołania Komisji ds. ustalenia szkód i oszacowania strat powstałych w infrastrukturze drogowej, tj.:

- 1) zarządzenie nr 30 z dnia 27 lipca 2007 r. w sprawie powołania Komisji ds. ustalenia szkód i oszacowania strat powstałych w infrastrukturze drogowej po

wystąpieniu nadmiernych opadów atmosferycznych, które wystąpiły w dniu 20 lipca 2007 r. w godzinach wieczornych na terenie Powiatu Sandomierskiego;

2) zarządzenie nr 38 z dnia 2 października 2007 r. w sprawie jw., lecz w odniesieniu do szkód zgłoszonych z terenu gmin: Zawichost, Koprzywnica i Łoniów;

3) zarządzenie nr 10 z dnia 19 maja 2008 r. w sprawie powołania stałej Komisji ds. ustalania szkód i oszacowania strat powstałych w infrastrukturze drogowej po wystąpieniu nadmiernych opadów atmosferycznych, wezbrań rzeki lub innych klęsk żywiołowych, które mogą wystąpić w roku 2008 na terenie Powiatu Sandomierskiego.

W ww. zarządzeniach podano m.in., że zadaniem Komisji będzie dokonywanie przeglądów dróg oraz sporządzanie szczegółowych protokołów zgodnie z wytycznymi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Biuro ds. Usuwania Klęsk Żywiołowych z listopada 2003 r. Wykonanie przedmiotowych zarządzeń, Starosta Sandomierski powierzył Dyrektorowi Zarządu Dróg Powiatowych w Sandomierzu.

[Dowód: akta kontroli str. 409+412]

W informacji uzyskanej w dniu 10 czerwca 2009 r. (w trybie art. 29 pkt. 2 lit. f ustawy o NIK) w sprawie: *wielkości zgłaszanych do Wojewody Świętokrzyskiego szkód powodziowych w latach 2007-2008 (w tym: przyczyny ich powstania i czego dotyczyły?)*, Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Sandomierzu podał, co następuje:

1) straty powodziowe w infrastrukturze drogowej w 2007 r. (uszkodzone nawierzchnie i pobocza) - spowodowane były przez nadmierne opady deszczu, które wystąpiły na terenie powiatu sandomierskiego w dniu 20 lipca 2007 r. Powołana zarządzeniami Starosty Sandomierskiego (z dnia 27 lipca i 2 października 2007 r.) Komisja ds. ustalania szkód i oszacowania strat powstałych w infrastrukturze drogowej po wystąpieniu w dniu 20 lipca 2007 r. nadmiernych opadów atmosferycznych, dokonała oględzin i opisu strat w infrastrukturze drogowej. W wyniku powyższych działań Komisji ustalona została na podstawie bazy cenowej SEKOCENBUD (wg średnich cen krajowych) łączna wielkość strat powodziowych w 2007 r. na kwotę 5.568.604,31 zł, która została zgłoszona do Wojewody Świętokrzyskiego oraz zweryfikowana i potwierdzona przez Komisję Wojewódzką ds. weryfikacji szacowania szkód powodziowych w infrastrukturze drogowej. Na powyższą kwotę strat składały się szkody na drogach w zakresie nawierzchni i poboczy:

a) ustalone przez Komisję na podstawie zarządzenia Starosty Sandomierskiego nr 30 z dnia 27 lipca 2007 r. w wysokości ogółem 3.953.072,71 zł, z czego na wartość:

- 527.883,70 zł – w odniesieniu do drogi 0756T (Doraz - Mokoszyn), uszkodzonej na odcinku 2,1 km;
- 430.947,72 zł - w odniesieniu do drogi 0768T (Sobótka - Wilczyce), uszkodzonej na odcinku 1,9 km;
- 385.584,81 zł - w odniesieniu do drogi 0777T (Świątniki - Byszów), uszkodzonej na odcinku 1,7 km;
- 113.407,30 zł - w odniesieniu do drogi 0738T (Węgrce Panieńskie), uszkodzonej na odcinku 0,5 km;
- 67.870,76 zł - w odniesieniu do drogi 0777T (Świątniki), uszkodzonej na odcinku 0,27 km;
- 156.502,06 zł - w odniesieniu do drogi 0777T (Janowice - Chrobrzany), uszkodzonej na odcinku 0,69 km;
- 681.221,36 zł - w odniesieniu do drogi 0782T (Dębiany - Bilcza), uszkodzonej na odcinku 2,71 km;
- 150.823,92 zł - w odniesieniu do drogi 0749T (Słupcza), uszkodzonej na odcinku 0,60 km;
- 120.659,13 zł - w odniesieniu do drogi 0782T (Obrazów), uszkodzonej na odcinku 0,48 km;
- 453.629,18 zł - w odniesieniu do drogi 0753T (Rzęczyca Mokra), uszkodzonej na odcinku 2,0 km;
- 417.279,50 zł - w odniesieniu do drogi 0781T (Pokrzywianka - Ułanowice), uszkodzonej na odcinku 1,66 km;
- 447.263,27 zł - w odniesieniu do drogi 0751T (Dwikozy - Gałkowice), uszkodzonej na odcinku 1,80 km.

b) ustalone przez Komisję na podstawie zarządzenia Starosty Sandomierskiego nr 38 z dnia 2 października 2007 r. (dotyczącego oceny szkód na terenie gmin: Koprzywnica, Łoniów i Zawichost) w wysokości ogółem 1.615.531,60 zł, z czego na wartość:

- 452.471,75 zł – w odniesieniu do drogi 0748T (w m. Pawłów), uszkodzonej na odcinku 1,8 km;
- 248.136,80 zł - w odniesieniu do drogi 0807T (w m. Gnieszowice), uszkodzonej na odcinku 0,95 km;
- 716.413,60 zł - w odniesieniu do drogi 0791T (w m. Jezioro, Sulisławice), uszkodzonej na odcinku 2,85 km;

- 198.509,45 zł - w odniesieniu do drogi 0789T (w m. Zbigniewice), uszkodzonej na odcinku 0,76 km.

2) straty powodziowe w infrastrukturze drogowej w 2008 r. (uszkodzone nawierzchnie i pobocza) - spowodowane zostały przez nadmierne opady atmosferyczne, które wystąpiły na terenie powiatu sandomierskiego w dniu 16 maja, 11 czerwca i 25 lipca 2008 r. Powołana zarządzeniem Starosty Sandomierskiego nr 10 z dnia 19 maja 2008 r. stała Komisja ds. ustalenia szkód i oszacowania strat powstałych w infrastrukturze drogowej po wystąpieniu w ww. dniach nadmiernych opadów, dokonała oględzin i opisu strat w infrastrukturze drogowej. W wyniku powyższych działań Komisji ustalona została na podstawie bazy cenowej SEKOCENBUD (wg średnich cen krajowych) łączna wielkość strat powodziowych w 2008 r. na kwotę 7.299.225,71 zł, która została zgłoszona do Wojewody Świętokrzyskiego oraz zweryfikowana i potwierdzona przez Komisję Wojewódzką ds. weryfikacji szacowania szkód powodziowych w infrastrukturze drogowej. Na powyższą kwotę strat składały się szkody na drogach w zakresie nawierzchni i poboczy:

a) w wysokości ogółem 2.277.570,02 zł – w związku z opadami atmosferycznymi w dniu 16 maja 2008 r., z czego na wartość:

- 468.386,32 zł – w odniesieniu do drogi 0730T (Pielaszów - Daromin), uszkodzonej na odcinku 1,441 km;
- 1.809.183,70 zł - w odniesieniu do drogi 0735T (Hultajka - Wysiadłów), uszkodzonej na odcinku 6,065 km.

b) w wysokości ogółem 3.274.155,17 zł – w związku z opadami atmosferycznymi w dniu 11 czerwca 2008 r., z czego na wartość:

- 660.096,79 zł – w odniesieniu do drogi 0805T (w m. Krzcin), uszkodzonej na odcinku 2,151 km;
- 352.062,54 zł - w odniesieniu do drogi 0853T (w m. Świężyce - Ciszycza), uszkodzonej na odcinku 1,440 km;
- 108.660,13 zł - w odniesieniu do drogi 0806T (w m. Krzcin), uszkodzonej na odcinku 0,370 km;
- 440.469,28 zł - w odniesieniu do drogi 0852T (w m. Polanów), uszkodzonej na odcinku 1,350 km;
- 860.863,43 zł - w odniesieniu do drogi 0742T (w m. Złota - Łojowice), uszkodzonej na odcinku 2,611 km;

- 892.003,00 zł - w odniesieniu do drogi 0803T (w m. Skotniki - Bogoria), uszkodzonej na odcinku 3,284 km.
- c) w wysokości ogółem 1.747.500,52 zł – w związku z opadami atmosferycznymi w dniu 25 lipca 2008 r., z czego na wartość:
- 531.728,46 zł – w odniesieniu do drogi 0737T (w m. Jugoszków, Krobielice i Nasławice), uszkodzonej na odcinku 1,942 km;
 - 440.329,88 zł - w odniesieniu do drogi 0787T (w m. Olbierzowice), uszkodzonej na odcinku 1,180 km;
 - 775.442,80 zł - w odniesieniu do drogi 0797T (w m. Śniekozy, Gorlice i Żuków), uszkodzonej na odcinku 1,939 km.

[Dowód: akta kontroli str. 413+415]

Starostwo w latach 2007-2008 otrzymało od Wojewody Świętokrzyskiego dotacje celowe na usuwanie skutków klęsk żywiołowych (dział 600 – Transport i łączność, rozdział 60078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, § 6430 – Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu) – w wysokości ogółem 1.647.576 zł, z tego 847.576 zł w 2007 r. i 800.000 zł w 2008 r.

Podstawowe dane dotyczące przeznaczenia ww. dotacji celowych w latach 2007-2008, przedstawia poniższe zestawienie:

Rok	Lp.	Decyzja Wojewody Świętokrzyskiego o przyznaniu dotacji celowej		
		numer, z dnia	przeznaczenie dotacji (nazwa zadania)	kwota dotacji (w zł)
1	2	3	4	5
2007	1	Nr 3011/97/2007 z dnia 31 lipca 2007 r.	1) Odbudowa drogi powiatowej nr 0789T (Klimontów – Królewice – Wólka Gieraszkowska – Dmosice – Postronna)	189.402
			2) Odbudowa drogi powiatowej nr 0853T (Ciszycza – Świeżyce – Skotniki)	121.658
			3) Odbudowa drogi powiatowej nr 0803T (Sandomierz – Koćmierzów – Ostrołęka – Bogoria Skotnicka – Szewce – IV etap)	49.410
			4) Odbudowa drogi powiatowej nr 0756T (Doraz – Mściów – Mokoszyn – III etap)	61.707
			5) Odbudowa drogi powiatowej nr 0804T (Złota – Ostrołęka)	75.518
			Razem	497.695
	2	Nr 3011/164/2007 z dnia 15 października 2007 r.	Odbudowa drogi powiatowej nr 0804T (Złota – Ostrołęka – III etap)	150.000
	3	Nr 3011/172/2007 z dnia 15 października 2007 r.	1) Odbudowa drogi powiatowej nr 0804T (Złota – Ostrołęka – II etap)	13.412
			2) Odbudowa drogi powiatowej nr 0803T (Sandomierz – Koćmierzów – Ostrołęka – Bogoria Skotnicka – Szewce – V etap)	30.888
			3) Odbudowa drogi powiatowej nr 0789T (Klimontów – Królewice – Wólka Gieraszkowska – Dmosice – Postronna – II etap)	35.660
			4) Odbudowa drogi powiatowej nr 0803T (Sandomierz – Koćmierzów – Ostrołęka – Bogoria Skotnicka – Szewce)	119.921
			Razem	199.881
Ogółem 2007 r.				847.576

2008	1	Nr FN.I 3011-091/08 z dnia 29 lipca 2008 r.	1) Odbudowa drogi powiatowej nr 0768T (Sobótka – Wilczyce w m. Wilczyce)	94.419
			2) Odbudowa drogi powiatowej nr 0807T (Borek Klimontowski – Koprzywnica w m. Koprzywnica, Gnieszowice)	121.899
			3) Odbudowa drogi powiatowej nr 0749T (Wygoda – Słupcza)	83.682
			Razem	300.000
	2	Nr FN.I 3011-171/08 z dnia 24 października 2008 r.	1) Odbudowa drogi powiatowej nr 0781T (Bogoria – Pokrzywianka w m. Pokrzywianka II etap)	57.067
			2) Odbudowa dróg powiatowych: nr 0777T (Świątniki – Byszów w m. Janowice), nr 0781T (Bogoria – Pokrzywianka w m. Pokrzywianka), nr 0768T (Sobótka – Wilczyce w m. Wilczyce II etap), nr 0748T od drogi powiatowej nr 0746T (Garbów Nowy w m. Pawłów) i nr 0791T (Sztombergi – Sulisławice w m. Sulisławice)	442.933
			Razem	500.000
			Ogółem 2008 r.	800.000

[Dowód: akta kontroli str. 416+422]

W oświadczeniu z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie: *finansowania przez starostwo w latach 2007-2008 zadań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zarządzania kryzysowego, w tym z powiatowego funduszu ochrony środowiska*, Barbara Statuch – Skarbnik Powiatu Sandomierskiego podała, że starostwo w ww. latach:

- utworzyło rezerwę celową w kwocie 1.000 zł - na finansowanie zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. Powyższe środki nie były wykorzystywane, gdyż nie zachodziła potrzeba uruchamiania rezerwy celowej;
- nie przeznaczało własnych środków na realizację zadań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zarządzania kryzysowego, bowiem zgodnie z § 9 Regulaminu Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 32/2007 Starosty Sandomierskiego z dnia 7 września 2007 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego – Kierownik Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Rejonowego Oddziału w Sandomierzu jest odpowiedzialny za wyposażenie i utrzymanie magazynów przeciwpowodziowych oraz nadzór nad prawidłową ochroną i utrzymaniem urządzeń służących ochronie przeciwpowodziowej. W związku z powyższym nie zaistniała potrzeba finansowania ww. zadań;
- nie wykorzystywało na realizację zadań przeciwpowodziowych środków z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, bądź z dotacji celowych, za wyjątkiem dotacji otrzymanych w 2008 r. decyzjami Wojewody Świętokrzyskiego w łącznej kwocie 17.842 zł na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego;

- nie pozyskiwało środków z funduszy europejskich. Fundusze takie pozyskiwane były natomiast w związku z przekazaniem zadań ochrony przeciwpowodziowej - przez Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Rejonowy Oddział w Sandomierzu;
- nie udzielało pomocy finansowej ani rzeczowej innym jednostkom samorządu terytorialnego, ponieważ żadna z tych jednostek nie wystąpiła z wnioskiem o udzielenie jej pomocy z budżetu powiatu.

[Dowód: akta kontroli str. 67÷68]

Utworzenie rezerwy celowej w kwocie 1.000 zł - na finansowanie zadań z zakresu zarządzania kryzysowego (Dz. 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdz. 75421 – Zarządzanie kryzysowe), nastąpiło w ramach uchwały Nr XIII/112/2007 Rady powiatu w Sandomierzu z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Sandomierskiego na 2008 rok.

[Dowód: akta kontroli str. 69÷73]

Dane dotyczące wydatków ogółem Starostwa oraz na realizację zadań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zarządzania kryzysowego w latach 2007-2008, przedstawia poniższe zestawienie:

(dane w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	2007	2008	Źródła finansowania zadania
1	2	3	4	5
1.	Wydatki ogółem	56.960.788	65.027.257	X
2.	Wydatki ogółem na realizację zadań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zarządzania kryzysowego, z tego:	-*/	17.947	Dotacje celowe przyznane decyzjami Wojewody Świętokrzyskiego w kwocie 17.842 zł i środki własne w kwocie 105 zł
	Razem za rozdział 75421 (Zarządzanie kryzysowe), z tego na zadanie:		17.947	
	1) Zakup zestawów komputerowych do obsługi Pakietu Grafiki Operacyjnej i programu Promień - wykorzystywanych w systemie zarządzania kryzysowego powiatu (§ 6430)		10.695	Dotacja wysokości 10.700 zł
	2) zakup sprzętu łączności na wyposażenie Powiatowych Centrów Zarządzania Kryzysowego i Powiatowych Zespołów Zarządzania Kryzysowego zlokalizowanych w siedzibach starostw (§2130)		7.252	Dotacja w wysokości 7.142 zł

*/ - Starostwo nie planowało na 2007 rok wydatków w ww. zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 74÷99 i 423÷424]

Z powyższych danych wynika, że Starostwo nie ponosiło w 2007 r. żadnych wydatków na realizację zadań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zarządzania kryzysowego, a wydatki poniesione w 2008 r. na realizację ww. zadań stanowiły 0,03% wydatków ogółem.

W wyniku analizy faktur dotyczących zakupów w odniesieniu do sprzętu wymienionego w poz. 2 ww. zestawienia za rok 2008 stwierdzono, że Starostwo zrealizowało je na potrzeby wyposażenia Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego na łączną

kwotę 17.946,32 zł, w tym z tytułu zakupu: komputera FC Celsius wraz z monitorem LCD 24" i drukarki laserowej HP LJ2840 kolor - o wartości 10.694,64 zł; sytemu zdalnego sterowania DZS-360M do radiotelefonu Motorola GM-340, 360, 380 (1 para) i transportu urządzeń DSP - o wartości 4.872,68 zł oraz 2 szt. Radiotelefonów GP360 (wraz z ładowarką RC) - o wartości 2.379 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 84÷99]

Kontrolujący informuje Wicestarostę Powiatu Sandomierskiego – Mieczysława Sawę (posiadającego upoważnienie Starosty z dnia 16 czerwca 2009 r. do podpisania protokołu kontroli), o przysługującym mu prawie:

- zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK), w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni - zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK - biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerami (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do książki kontroli Starostwa pod poz. 3/2009.

Sandomierz, dnia 17 czerwca 2009 r.

Główny specjalista kontroli państwowej

Andrzej Mirkowski

Sandomierz, dnia 17 czerwca 2009 r.

Wicestarosta Powiatu Sandomierskiego

Mieczysław Sawa

W dniu 17 czerwca 2009 r., jeden egzemplarz protokołu kontroli doręczono Mieczysławowi Sawie – Wicestarosie Powiatu Sandomierskiego.

[Dowód: akta kontroli str. 438÷439]

.....
/podpis kontrolera/